

kokat húztunk a terület középső, kissé magasabban fekvő részén É-D és K-Ny irányban. A kb. 30 cm vastagságú, erősen kavicsos humuszréteg rendkívül keménynek bizonyult, az altalajt pedig bányászásra alkalmas sóder alkotta. A kedvezőtlen viszonyok ellenére a kutatott részen viszonylag intenzívnek tekinthető településnyomokat dokumentáltunk. Több földfelszínre épített, oszlopszerkezetes épület részletét találtuk meg, illetve egy 7 oszlophely alkotta ÉNy-DK irányú sort is felfedeztünk. Ezenkívül egy K-Ny irányú sekély és keskeny, valamint két valamivel nagyobb, ÉNy-DK irányú árok és gödör jelentkezett.

Összesen 31 objektumot azonosítottunk, továbbá 1 gödörsírt a talajszinttől mintegy 70–80 cm mélységben, mely utóbbi azonban jelenkori temetkezésnek bizonyult. A gyűjtött leletanyag túlnyomó része kerámiatöredék, melyek a késő bronzkori urnamezős kultúra időszakára datálhatók.

POLGÁR PÉTER

387. Vonyarcvashegy, Mandulás-lakópark
(MRT 1. k. 13/1 lh.)

(Zala megye) U, Ró

A 2178/11, 12, 13, 14, 16. hrsz. ingatlanokon, a 71. sz. út É-i oldalán a Fő út és a Mandulás utca által határolt részen, egy lakópark házainak építése miatt végeztem régészeti próbafeltárást 2007. január 10–22. között. A kutatást indokoltá tette, hogy a jelenlegi területtől É-ra mintegy 200 méterre 2005-ben Straub Péter késő LT, kora római kori objektumokat tárt fel. Irodalmi adatok alapján (MRT 1. 13/1; 55/3) újkőkori, késő rézkori, bronzkori, késő vaskori és római telepnyomokkal is számolni kellett a területen.

A lakóházak területét kutatóárokokkal szondáztam meg, melyek közül a 2178/13 és 2178/14 hrsz. ingatlanokon (III és IV. kutatóárok) a próbafeltárást pozitívnak bizonyult. A két ingatlan területén vastag eróziós réteg alatt (felszíntől számított 160–180 cm) összesen 22 objektumot tártunk fel. Közülük 17 cölöplyuk, 4 hulladék-gödör és 1 zsugorított csontvázas sír volt. A lelőhelyről két objektum betöltéséből kerültek elő késő neolitikus lengyeli kultúrába sorolható kerámiatöredékek, valamint szentgáli radiolaritok. A zsugorított sírban ÉK-DNy-i tájolással egy gyermeket helyeztek el, bal oldalára fektetve, arccal keletnek. A sírban mellékletet nem találtunk. Fontos momentum, hogy a lelőhely K-i felén húzott I. sz. kutatóárokban a vastag eróziós rétegben római tetőcserepek töredékei kerültek elő.

A terület a 13/1 alatt Gyenesdiás–Vonyarcvashegy határrészén leírt késő neolitikus lelőhely része lehet.

A területen megelőző feltárással folytattam a kutatást október 9. és december 13. között, 243 m² nagyságú területen. Ennek során 48 telepobjektum és 1 sír került elő. A telephez tartozó objektumok (cölöplyukak, szemetes gödrök) a középső neolitikus DVK valamint a római kor időszakára keltezhetőek. A telepanyagból külön említést érdemel egy félig földbe mélyített, a ház sarkaiban cölöp-

lyukkal ellátott, római korra keltezhető ház és egy egyelőre ismeretlen funkciójú, szintén a római korra keltezhető K-Ny-i irányban 5 párhuzamosan futó alapárokrendszerből álló konstrukció. Előkerült egy melléklet nélküli, bal oldalára fordított, K-Ny-i tájolású gyermek csontváza is. A csontváz egy É-D-i tájolású, a leletek alapján DVK időszakára keltezhető árokban került elő.

A leletanyag a keszthelyi Balatoni Múzeumba került.

HAVASI BÁLINT

388. Zalabér, Páskom-dűlő

(Zala megye) R

A részletes tanulmányt lásd a kötet 5. oldalán!

BASTICZ ZOLTÁN

389. Zalaegerszeg, Balatoni út

(Zala megye) Kk, Kú

Zalaegerszeg város közműrekonstrukciója során a Balatoni úton a Mária Magdolna plébániatemplom D-i oldala mentén új vízvezetékot fektettek. Ezen a területen terült el Zalaegerszeg középkori temetője, amelyet részben feltártak. Az új vezetékot a már korábban itt futó vezeték nyomvonalán fektették le, így a földmunka csak a már korábban közműfejtés során megbolygatott sírokat érintette.

A kiásott földben nagy mennyiségű emberi csontot gyűjtöttünk össze, amelyet a Göcseji Múzeumba szállítottunk. A csontok mellett edénytöredékek, bronzból készült ruhadíszek kerültek elő, illetve egy 1570-ben vert ezüstérme.

Munkatárs: Eke István.

VÁNDOR LÁSZLÓ

390. Zalaegerszeg, Berekalja II.

(Zala megye) R, N

2007. szeptember 17. és október 17. között a 74. sz. út Ny-i oldalán ivóvíz- és szennyvízvezeték több száz méter hosszú árkának ásása, illetve az út két oldalán útkorrekciót kísérő földmunkák tettek szükségessé szakfelügyeletet a Berekalja II néven ismert régészeti lelőhelyen.

Régészeti jelenségeket a Géva-hegyre vezető kavicsos út két oldalán, illetve a feltört műút alatt, továbbá a 74. sz. út korrekcióval érintett K-i oldalán találtunk. A közel 100 m²-nyi területen feltárt 20 régészeti objektum árokba eső részét feltártuk. Részben középső rézkoriaknak, részben feltehetően szintén rézkorinak és késő népvándorlás korinak bizonyultak.

STRAUB PÉTER

391. Zalaegerszeg, Besenyő utca 81/a

(Zala megye) Kő

A 1722/1 hrsz. ingatlanon 2007. május 4–7. között végeztünk megelőző feltárást, mert az építkezés földmunkái

során régészeti jelenségek kerültek elő. A telken építendő K–Ny-i hossz tengelyű családi háznak és a hozzá kapcsolódó garázsának az alapárkait 80 cm mélységben ásták ki. Az 50–60 cm széles árkokban 6 foltot találtak. Valamennyit feltártuk, 14. századi kerámia- és fémanyag került elő belőlük.

STRAUB PÉTER

392. Zalaegerszeg, Kossuth Lajos utca–Dísz tér
(Zala megye) Á, Tö, Kú

A város közműrekonstrukciója a 2006. évben kezdődött Széchényi téri rekonstrukció folytatásaként 2007. május 22-én kezdődött el. A tavalyi évben késő középkori és kora újkori településmaradványokat, és egy kora újkori temető 11 sírját tártuk fel. 2007. május–júniusban a szennyvízvezeték szakaszát a Kossuth u. bal oldali útsávjában a Berzsenyi Dániel utcától a Dísz térig építették ki.

A munka során több régészeti periódus leleteit sikerült megfigyelni (Árpád-kor, késő középkor, újkor). A II. ütem vezetékkezdésétől számított 70 métertől a régészeti objektumok sűrűsödtek, és egészen a munkaszakasz befejezéséig találtak objektumokat. A nyomvonalban kb. 110–130 cm mélységben több helyen jól megfigyelhető volt egy égési réteg, amely nagy valószínűséggel a 19. sz. elején történt zalaegerszegi tűzvész nyoma.

Összegezve a május–június hónapban végzett megfigyelés eredményeit, megállapíthatjuk, hogy a régészeti lelőhely középkori és kora újkori időszaka biztosan kiterjed a Kossuth Lajos utcán a Széchényi tér déli végétől (Berzsenyi Dániel u.) a Dísz térig. Ugyan van egy kisebb hiátus, de elvéve itt is előfordultak régészeti objektumok.

A lelőhely megfigyelt, déli része valószínűleg iparos, kézműves telep lehetett, erre utal a nagyszámú kemence, munkagödör.

Június 19. és augusztus 7. között a II. ütem ivóvízvezeték Kossuth Lajos utcának a Berzsenyi Dániel utca és a Dísz tér közötti szakaszának, valamint a Dísz tér körüli szakaszának építése közben végeztünk régészeti szakfelügyeletet. Ennek során késő középkori és kora újkori régészeti objektumokat tudtunk megfigyelni, illetve szórványosan edénytöredékek kerültek elő. A rekonstrukció közben végzett megfigyeléseink megerősítik azt a megállapítást, hogy a kora újkori Zalaegerszeg a mai Dísz tér területére is kiterjedt.

Munkatárs: Eke István.

VÁNDOR LÁSZLÓ

393. Zalaegerszeg, Piac tér
(Zala megye) Tö, Kú

A Piac téren 2006. november 13–26., majd 2007. április 24. és május 24. között megelőző régészeti feltárást végeztünk, a városi szennyvízvezeték rekonstrukciója által érintett területen.

2006-ban három kisebb szelvényben dolgoztunk a közművekkel, 19. századi épületek alapozásával bolygatott területen. A szelvények falában jól látszódtak az egerszegi vár árkanak Ny-i része, amelyet a szelvényekkel sikerült részben átmetszenünk. A metszetben jól látszódtak, hogy a kb. 5–6 m széles árok alja beiszapolódott, uszadékkal telítődött. Ez az árok használatának utolsó fázisa. Ebből a rétegből került elő a legtöbb lelet (késő középkor, kora újkor). Az árok felső részét homokkal, törmelékes földdel töltötték vissza, innen szórványosan kerültek elő újkori edénytöredékek.

A kutatást 2007-ben tovább folytatattuk a létesítendő szennyvízvezeték gerincvezetékének nyomvonalán. Ez a terület a középkori várárookban haladt, és több közmű és 19–20. századi alapozás érintette. Ebben a két szelvényben is 17–18. századi edénytöredékek, állatcsontok voltak. A 4. szelvény középső részén gerendaalapozású téglafalat találtak, illetve a szelvény végében egy terméskőből rakott falszakaszt. Ezek nagy valószínűséggel 18–19. századi építkezések nyomai.

A leletek a zalaegerszegi Göcseji Múzeumba kerültek.

Munkatárs: Eke István.

VÁNDOR LÁSZLÓ

394. Zalakomár, Felső-csalit
(Zala megye) U, R

2007. április 25-én az M7 autópálya Zala megyei földmunkálataihoz kapcsolódó régészeti szakfelügyelet során a zalakomári forgalmi csomópont „A” és „D” ágának nyomvonalában régészeti objektumokat és kerámiatöredékeket észleltünk. A következő napokon végzett humuszoláskor további régészeti jelenségek rajzolódtak ki.

A lelőhely leletmentését 2007. május 2–3-án végeztük el. A teljesen feltárt terület 440 m², melyen 18 régészeti objektumot bontottunk ki. Az „A” és „D” ág domb tetejéhez közelebb eső déli részén DVK teleprészlet mutatkozott, amely feltehetőleg a nyomvonalon kívül is folytatódik. A feltárt objektumokból túlnyomórészt kerámiatöredékek, kis számban pedig kőpengék, magkövek, őrlőkövek és pattintékok kerültek napvilágra.

Az „A” ág É-i részén szórványosan a középső rézkori Balaton-Lasinja-kultúrához tartozó kerámiatöredékek jelentkeztek, ám ezek objektumokhoz nem voltak köthetők.

Munkatárs: Korcsmáros Attila technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

395. Zalakomár, Kiskomáromi-berek
(Zala megye) B, LT

2007. május 2-án az M7 autópálya 189+400–189+500 km-szelvénye közötti szakaszán a földmunkákhoz kapcsolódó